

2011-12-19

Dnr 44-2011:2148

Thoren Business School Gävle
Rektorn vid Thoren Business School Gävle

Beslut för gymnasieskola

---

efter tillsyn av
Thoren Business School Gävle
i Gävle kommun

Tillsyn av Thoren Business School Gävle

Helhetsbedömning

Skolinspektionen genomför tillsyn i Gävle kommun under perioden hösten 2011 – våren 2012. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen. Thoren Business School Gävle besöktes av Skolinspektionen den 16 november 2011.

Thoren Business School Gävle är en fristående skola som har ett nära samarbete med näringslivet. Skolan tar hjälp av näringslivet i sin undervisning och alla elever har arbetsplatsförlagt lärande, oavsett vilket program de läser på. Elevernas kunskapsresultat ligger i paritet med riket eller något över. Det framkommer dock av dokumentation och intervju med rektorn att det i det systematiska kvalitetsarbetet inte genomförs tillräckliga analyser av kunskapsresultaten och av de åtgärder som vidtagits för att förbättra måluppfyllelsen. Då alla elever inte når grundläggande universitets- och högskolebehörighet behöver skolan genomföra djupare analyser både av resultaten och av effekten av vidtagna åtgärder för att identifiera nya åtgärder som ytterligare kan höja måluppfyllelsen.

Det finns en tydlig arbetsgång för elever som riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås och elever som är i behov av särskilt stöd omfattas av ett åtgärdsprogram. I några exempel på åtgärdsprogram som Skolinspektionen har tagit del av anges snarare ett behov av individuella anpassningar än ett behov av särskilt stöd. Rektorn behöver ta ett större ansvar för utredningarna för de elever som kan vara i behov av särskilt stöd för att undvika en sammanblandning mellan anpassning av undervisningen och särskilt stöd. Åtgärdsprogrammen behöver också utvecklas så att de tar sin utgångspunkt i elevernas behov och hur dessa ska tillgodoses.

Det framkommer vid tillsynen av Thoren Business School Gävle att rektorn för skolan är omtyckt och väl känd bland eleverna. Enligt egen uppgift bedriver rektorn ett pedagogiskt ledarskap genom att kontinuerligt sammankalla till pedagogiska möten, dagliga verksamhetsbesök och coaching av personal. Skolinspektionen pekar i denna tillsyn på ett antal områden som huvudmannen och rektor måste åtgärda för att förbättra elevernas måluppfyllelse. Mot denna bakgrund fattar Skolinspektionen följande beslut.

Beslut

Föreläggande

De beskrivna bristerna som Skolinspektionen konstaterat vid tillsynen av Thoren Business School Gävle i Gävle kommun måste åtgärdas för att huvudmannen ska uppfylla författningarnas krav och eleverna därmed ska få den utbildning de har rätt till.

En utförligare redogörelse av konstaterade brister finns nedan under rubriken *Skäl för beslut*.

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Thoren Business School Gävle att senast den **19 mars 2012** avhjälpa påtalade brister genom att vidta nedanstående åtgärder.

De vidtagna åtgärderna ska samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Särskilt stöd

Rektorn ser inte till att åtgärdsprogrammen anger vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med särskilt stöd.

I detta ingår att:

- Rektorn ser till att beslut fattas om åtgärdsprogram och att åtgärdsprogrammen anger vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas (3 kap 9 § skollagen)

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Rektorn tar inte ansvar för skolans resultat och för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete vid skolenheten och omsätter inte heller resultaten i åtgärder för att uppfylla de nationella målen.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

I detta ingår att:

- Rektorn ser till att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen (4 kap. 4 § skollagen).
- Rektorn ser till att kvalitetsarbetet är dokumenterat och att det finns rutiner för att redovisa konstaterade utvecklingsbehov till huvudmannen (4 kap. 6-7 §§ skollagen).

Anmärkningar

Skolinspektionen har vid tillsynen konstaterat mindre allvarliga brister som måste åtgärdas för att eleverna ska få den utbildning de har rätt till. Huvudmannen ges därför en anmärkning.

En redogörelse av konstaterade brister finns nedan under *Skäl för beslut*.

Till följd av anmärkningarna ska **Ni senast den 19 mars 2012** vidta åtgärder för att rätta till bristerna och redovisa dessa åtgärder för Skolinspektionen.

Trygghet och studiero

Det finns för skolan inte en plan mot kränkande behandling som anger vilka åtgärder som ska vidtas och hur de ska följas upp.

Skäl för beslut

Måluppfyllelse

Kunskapsresultat

Enligt nationell statistik låg andelen elever i Thoren Business School Gävle som läsåret 2009/2010 fick minst betyget Godkänt i flertalet kärnämneskurser på samtliga program mellan 95 och 100 procent. För projektarbetet framkommer i den nationella statistiken att andelen elever som uppnådde minst betyget Godkänt var över 92 procent. I skolans kvalitetsredovisning från 2009/2010 framgår att av eleverna på Commerceprogrammet (motsvarande det nationella Handels- och administrationsprogrammet) var det så många som 13 procent som inte nådde Godkänt i exempelvis Samhällskunskap A och Idrott och hälsa A. Även i Engelska A, Matematik A och Naturkunskap A var det en förhållandevis stor andel av eleverna på Commerceprogrammet som inte når minst Godkänt. Eleverna på det så kallade Businessprogrammet (motsvarande det nationella Samhällsvetenskapsprogrammet) når överlag bättre resultat än eleverna på Commerceprogrammet. Skolans analys av kunskapsresultaten läsåret 2009/2010 visar att det har varit svårt för eleverna att nå målen i de högre matematikkurserna Matematik B och C. Åtgärder som har genomförts för att förbättra måluppfyllelsen är så kallad mattestuga, ny matematiklärare och en tydlig handlingsplan för att få alla elever att klara kursen.

Skolinspektionen har tagit del av skolans kvalitetsredovisning för 2010/2011 i vilken det inte redogörs för några kunskapsresultat. Däremot framgår vissa av de åtgärder som skolan har vidtagit för att exempelvis förbättra kunskapsresultaten i matematik.

Nationell statistik visar att skolans genomsnittliga betygspoäng för läsåret 2009/2010 var 14,1 poäng vilket är i paritet med motsvarande värde i riket. Kvinnornas genomsnittliga betygspoäng var 13,9 medan männens var 14,5.

Skolan har inte analyserat skillnaderna i betygspoäng mellan kvinnor och män. Uppdelat på program var den genomsnittliga betygspoängen för skolans Businessprogram 14,4 vilket är något under motsvarande värde i riket för Samhällsvetenskapsprogrammet medan den genomsnittliga betygspoängen på skolans Commerceprogram uppgick till 13,9 vilket är betydligt högre än för Handels- och administrationsprogrammet i riket.

Andelen elever med grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier läsåret 2009/2010 var för samtliga program 92 procent vilket överstiger motsvarande värde i riket.

I skolans senaste kvalitetsredovisning framgår att det i flera kurser är betydligt fler elever som får ett högre kursbetyg än motsvarande betyg på de nationella ämnesproven. Det framgår vidare att skolan har uppmärksammat skillnaderna och diskuterat dessa. Någon dokumenterad analys av resultaten har dock Skolinspektionen inte tagit del av.

Skolan arbetar aktivt för att förbättra måluppfyllelsen men det finns elever som inte når grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier och skolan behöver därför fortsätta sitt arbete med att förbättra elevernas resultat så att samtliga elever ges förutsättningar att nå grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier. Skolan behöver också i större utsträckning analysera de stora skillnaderna mellan provbetyg och kursbetyg.

Skolinspektionen pekar i detta beslut på ett antal områden där skolan behöver vidta åtgärder för att förbättra elevernas kunskapsresultat

Resultat av värdegrundsarbetet

Skolan genomför årliga trygghetsenkäter och rektorn uppger att nöjdhetssiffrorna överlag brukar bli höga. Enligt rektorn förekommer i princip inga kränkningar och det finns inget klotter eller annan skadegörelse i skolan. Skolans likabehandlingsplan, som också utgör plan mot kränkande behandling, finns både i en fullständig version och i en "lightversion" för att planen ska vara lättillgänglig för eleverna och för att det aldrig ska finnas några oklarheter om vart man kan vända sig om man känner sig kränkt.

Att eleverna känner sig trygga i skolan bekräftas i den skolenkät som Skolinspektionen genomförde våren 2011 med eleverna i Thoren Business School Gävle. Däremot framkommer i enkäten att ungefär en tredjedel av eleverna upplever att de inte har arbetsro under lektioner och arbetspass och att det är svårt att arbeta i klassrummet för att andra elever stör. En knapp tredjedel svarar "stämmer ganska dåligt" på påstående att "I min skola är eleverna koncentrerade på skolarbetet under lektionerna". I intervjun med rektorn framkom att rektorn tidigare inte fått signaler om bristande studiero. Vid faktagranskningen uppgav rektorn att vissa åtgärder för att förbättra arbetsron redan har vidtagits.

Föreläggande:**Bedömningsområde: Särskilt stöd****Bedömning:**

Rektorn ser inte till att åtgärdsprogrammen anger vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Motivering:

I skollagen anges att om det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås ska detta anmälas till rektorn. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds och att ett åtgärdsprogram utarbetas för de elever som behöver särskilt stöd.

Rektorn uppger i intervju att det finns en tydlig arbetsgång för elever som befaras inte nå kunskapskraven. Lärare och mentor arbetar tillsammans med eleven för att hitta lösningar i form av individuella anpassningar, exempelvis en annan placering i klassrummet, alternativa arbetsformer osv. Vid behov kontaktas också skolans så kallade elevvårdsteam. Skulle eleven trots dessa ansträngningar inte nå kunskapskraven sammankallas en elevvårdskonferens. Det framkommer vid intervjun med rektorn att rektorn alltid får information om att en elev eventuellt är i behov av särskilt stöd. Utredning genomförs av kurslärare och mentor under rektorns ledning. Muntlig pedagogisk kartläggning av en elevs eventuella stödbehov sker också på de månatliga klasskonferenser som all personal deltar i.

I samtalet med rektorn liksom i dokumentationen framkommer att det finns ett flertal olika dokument för de elever som inte når kunskapskraven – IG-varning, åtgärdsprogram och IG-handlingsplan. Rektorn uppger att en IG-varning ges under pågående kurs så att eleven får ta del av vad som krävs för betyget G samt att IG-handlingsplan är en överenskommelse mellan läraren och eleven, där det framgår vad eleven kan/har klarat av och inte kan/inte har klarat av. Rektorn anger dock att eventuella särskilda stödåtgärder alltid anges i ett åtgärdsprogram. Då så kallade IG-varningar och IG-handlingsplaner saknar rättsligt stöd vill Skolinspektionen framhålla att sådana dokument aldrig kan ersätta ett åtgärdsprogram.

Skolinspektionen har tagit del av exempel på åtgärdsprogram från Thoren Business School Gävle och finner att de i flera fall snarare omfattar en dokumentation av de uppgifter som eleven inte har genomfört eller individuella anpassningar som eleven behöver snarare än ett konstaterat behov av särskilt stöd. Vidare tar inte åtgärdsprogrammen sin utgångspunkt i elevens behov och hur dessa ska tillgodoses och de mål som anges är vaga och saknar koppling till

kursmålen. Skolan kan vid tillsynstillfället uppvisa en ny mall för utarbetande av åtgärdsprogram som bättre överensstämmer med de krav som författningarna ställer på åtgärdsprogram.

Av utredningen framgår att det i de fall som det befaras att en elev inte kommer att nå kunskapskraven utarbetas inte åtgärdsprogrammen som tar inte sin utgångspunkt i elevens behov och hur dessa ska tillgodoses. Mot bakgrund av ovanstående uppfyller verksamheten inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Skolinspektionen vill i detta sammanhang påpeka att rektorn också ska fatta beslut om att åtgärdsprogram inte ska utarbetas.

Författning:

3 kap. 8-9 §§ skollagen

Bedömningsområde: Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen**Bedömning:**

Rektorn tar inte ansvar för skolans resultat och för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete vid skolenheten och omsätter inte heller resultaten i åtgärder för att uppfylla de nationella målen.

Motivering:

I skollagens fjärde kapitel framgår att det både på huvudmannanivå och på enhetsnivå ska genomföras ett systematiskt kvalitetsarbete. Inriktningen på kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i styrdokumentet uppfylls. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras.

Skolinspektionen har tagit del av Thoren Business School Gävles kvalitetsredovisning för 2009/2010 och 2010/2011. I dokumenten redovisas skolans förutsättningar och målområden, den uppskattade måluppfyllelsen på varje målområde samt vilka åtgärder som har vidtagits inom dessa områden. Skolinspektionen saknar dock mer omfattande dokumenterade analyser av skillnaderna mellan satta kursbetyg och resultaten på de nationella ämnesproven. Vidare innehåller inte kvalitetsredovisningen något resonemang om skälen till de förhållandevis låga resultaten i exempelvis Matematik A eller Idrott och hälsa A eller om skillnaden mellan kvinnors och mäns resultat. Analysen av de åtgärder som har vidtagits under året är ofullständig eller saknas och resulterar inte i några förslag på nya åtgärder för kommande år.

Av utredningen framgår att rektorn inte tar ansvar för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete i enlighet med skollagens bestämmelser. Verksamhet-

en uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning:

4 kap. 4 - 7 §§ 2010 års skollag, Lgy 11 2.6 Rektorns ansvar / Lpf 94 2.6 Rektors ansvar

Anmärkning:**Bedömningsområde: Trygghet och studiero****Bedömning:**

Det finns för skolan inte en plan mot kränkande behandling som anger vilka åtgärder som ska vidtas och hur de ska följas upp.

Motivering:

I skollagen anges att huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever.

Skolinspektionen har tagit del av Thoren Business School Gävles "Plan mot kränkande behandling och likabehandlingsplan" och konstaterar att den innehåller en kartläggning av nuläget avseende samtliga diskrimineringsgrunder liksom för kränkande behandling. För varje diskrimineringsgrund och för kränkande behandling anges också skolans åtgärder för att förebygga och förhindra diskriminering och kränkande behandling samt en kortfattad redovisning av den uppföljande och utvärderande diskussionen som vidtas i slutet av varje läsår. Åtgärderna, liksom uppföljningen, är emellertid allmänt hållna och planen saknar således en tydlig redovisning av de åtgärder som, utifrån kartläggningen, avses att påbörjas eller genomföras under året, liksom en tydlig redovisning av genomförandet av föregående års åtgärder.

Av utredningen framgår att skolans plan mot kränkande behandling inte innehåller alla de uppgifter som ska finnas i en sådan plan. Mot bakgrund av att vissa åtgärder anges i planen, liksom att viss uppföljning och utvärdering av tidigare vidtagna åtgärder sker, gör Skolinspektionen bedömningen att detta är att anse som en mindre allvarlig brist och skolans huvudman tilldelas därför en anmärkning.

Författning:

6 kap. 6 och 8 §§ skollagen

Bakgrund

Beskrivning av Thoren Business School Gävle

Skolverket förklarade i beslut den 24 november 2006 (dnr 44-2006:1077) att den fristående gymnasieskolan Thoren Business School Gävle i Gävle kommun ska vara berättigad till bidrag för utbildningarna "Commerce program" inriktning Försäljning och kundrelationer, "Business program" inriktning Marknadsföring och reklam samt "Business" program inriktning Redovisning och finansiering från och med bidragsåret 2007.

Utbildningen Commerce program inriktning Försäljning och kundrelationer ska i bidragshänseende hänföras till Handels- och administrationsprogrammet. Utbildningen Business program med sina två inriktningar ska i bidragshänseende hänföras till Samhällsvetenskapsprogrammet.

I beslut den 22 december 2009 (dnr 32-2009:1359) förklarade Skolinspektionen skolan berättigad till bidrag för utbildningen Specialutformad utbildning Management program med inriktning organisation och ledarskap. Utbildningen ska i bidragshänseende hänföras till Naturvetenskapsprogrammet.

I överföringsbeslut den 8 juni 2010 (dnr 37-2010:3392) förklarade Skolinspektionen att den fristående skolan Thoren Business School Gävle i Gävle kommun har rätt till bidrag för Business Program, Communication Program, Commerce Program och Management Program från och med läsåret 2011/2012.

Utbildningen Business Program motsvarar nu det nationella Ekonomiprogrammet inriktning Ekonomi, utbildningen Communication Program motsvarar det nationella Samhällsvetenskapsprogrammet inriktning Beteendevetenskap, utbildningen Commerce Program motsvarar det nationella Handels- och administrationsprogrammet inriktning Handel och service och utbildningen Management Program motsvarar det nationella Naturvetenskapsprogrammet inriktning Naturvetenskap och samhälle.

Skolinspektionen godkände i beslut den 21 december 2010 (dnr 32-2010:2056)

Thorengruppen som huvudman för gymnasieskolan avseende det nationella Samhällsvetenskapsprogrammet inriktning Medier, information och kommunikation vid Thoren Business School Gävle i Gävle kommun.

Huvudman för utbildningarna är Thorengruppen AB, organisationsnummer 556613-9290.

Skolans inriktning är allmän.

Thoren Business School Gävle är en fristående gymnasieskola i Gävle kommun. Drygt hälften av eleverna kommer från kommunen. Övriga elever kommer från närliggande kommuner, exempelvis Sandvikens kommun, Ockelbo kommun, Horndals kommun, Bollnäs kommun och Söderhamns kommun. Resandet till

och från skolan underlättas av att skolan är belägen i närheten av tågstationen i Gävle. Skolan har ca 300 elever.

I ärendets slutliga handläggning har undervisningsrådet Lotta Hedén och utredaren Ylva Johnsson deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Håkan Eilard
Enhetschef

Anna Rydin
Föredragande

Bilagor:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut. Fritidshem vid fristående skolor inspekteras i anslutning till tillsynen av den fristående grundskolan. Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten

grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid kommunala förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

För den offentliga verksamheten kompletteras alla beslut med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).